

ỦY BAN NHÂN DÂN
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Số: 2936/GDĐT-TrH
Về Hướng dẫn thực hiện cụ thể
một số nhiệm vụ chuyên môn
Giáo dục Trung học năm học 2014-2015

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 15 tháng 9 năm 2015

Kg: *Trần Đình Cửu*
Phụ

TRƯỞNG ĐKT LÝ TỰ TRỌNG	
CV ĐẾN	Số: 806
	Ngày: 15/9/2015
	Giống:
	Lưu hồ sơ:

Kính gửi:

- Trường phòng Giáo dục và Đào tạo các quận, huyện;
- Hiệu trưởng các trường trung học phổ thông, trường phổ thông có nhiều cấp học (có cấp trung học phổ thông).

Căn cứ công văn số 4509/BGDDĐT-GDTrH ngày 03 tháng 9 năm 2015 về việc Hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ Giáo dục Trung học năm học 2015-2016 của Bộ Giáo dục và Đào tạo (GDĐT);

Căn cứ công văn số 2824/GDĐT-TrH ngày 07 tháng 9 năm 2015 về việc Hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ Giáo dục Trung học năm học 2015-2016 của Sở GDĐT.

Sở GDĐT hướng dẫn cụ thể việc thực hiện một số nhiệm vụ Giáo dục Trung học năm học 2014-2015 như sau:

I. THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH VÀ TỔ CHỨC DẠY HỌC

1. Tổ chức hoạt động chuyên môn trong hè

- Sắp xếp luân phiên cho giáo viên nghỉ hè.
- Tổ chức bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho giáo viên theo kế hoạch của Sở GDĐT và nhà trường.
- Tổ chức ôn tập và dạy học cho học sinh trong hè.

*** Định hướng chỉ đạo thực hiện**

Việc tổ chức ôn tập và dạy học cho học sinh trong hè cần đảm bảo các yêu cầu:

- Học sinh tự nguyện tham gia.
- Không tổ chức theo biên chế lớp chính khoá.
- Nội dung thực hiện: ôn tập kiến thức cũ và giới thiệu chương trình mới.
- Bắt đầu thực hiện chương trình dạy học của năm học khi học sinh tựu trường vào thời điểm quy định của Sở GDĐT.

2. Tổ chức dạy, học trong năm học

- Thực hiện theo chương trình quy định, theo chuẩn kiến thức, kỹ năng, có tăng cường năng lực vận dụng thực tiễn, giảm lý thuyết hàn lâm.
- Mở rộng số lượng trường thực hiện dạy, học 2 buổi/ngày.

*** Định hướng chỉ đạo thực hiện**

- Thực hiện đúng phân phối chương trình cho mỗi khối lớp, không dạy dồn, dạy trước chương trình.

- Trường học 1 buổi/ngày: thực hiện theo phân tiết và chương trình của Bộ GDĐT.

Không thực hiện tăng, giảm tiết chính khoá. Việc tăng tiết cần chuyển qua dạy thêm, học thêm.

Nghiêm túc thực hiện đúng quy định: học thêm tự nguyện, sắp xếp lớp dạy thêm, học thêm theo nguyện vọng, theo trình độ.

- Trường học 2 buổi/ngày: có kế hoạch hoạt động, báo cáo Phòng GDĐT và Phòng GDTrH.

Chú ý tổ chức cân đối các mặt hoạt động, không chỉ thiên về tăng tiết các môn văn hoá.

Việc tổ chức dạy học 2 buổi/ngày được thực hiện cho tất cả các khối lớp, không riêng cho một khối nào.

Thực hiện đúng quy định về thời lượng dạy học của trường 2 buổi/ngày.

3. Tổ chức ôn tập cuối năm học cho các lớp cuối cấp

- Các trường đã có nhiều hình thức phong phú, đa dạng để tổ chức ôn tập cho học sinh nhằm đạt kết quả cao trong các kỳ thi.

- Các học sinh yếu được đặc biệt quan tâm kèm cặp, bồi dưỡng để giúp các em bổ sung, hoàn chỉnh các kiến thức cơ bản nhằm chuẩn bị tốt nhất cho các em khi tham gia thi.

*** Định hướng chỉ đạo thực hiện**

- Tổ chức ôn tập từ sau kiểm tra học kỳ II đến cuối tháng 5: được thực hiện chính khoá, nhằm hoàn tất chương trình và củng cố, bổ sung, luyện tập, ôn tập.

- Tổ chức ôn tập từ cuối tháng 5 đến gần ngày thi (nếu có): thực hiện theo nguyên tắc tự nguyện, không ép buộc, áp đặt.

- Việc tổ chức ôn tập cần được thực hiện khoa học về nội dung và thời gian.

4. Tổ chức kiểm tra định kỳ

- Các đơn vị đã thực hiện khá nghiêm túc việc kiểm tra định kỳ, kiểm tra học kỳ, kiểm tra lại.

- Nội dung kiểm tra bước đầu có định hướng cho các nội dung vận dụng thực tiễn, sát với cuộc sống theo yêu cầu phát triển năng lực học sinh.

*** Định hướng chỉ đạo thực hiện**

- Tổ chức các kỳ kiểm tra nghiêm túc, đúng quy định, đúng lịch kiểm tra thống nhất, đúng thời lượng quy định, đúng nội dung yêu cầu.

- THCS: kiểm tra học kỳ theo đề chung của Phòng GDĐT.

- Thực hiện đúng lịch kế hoạch thời gian tổ chức kiểm tra học kỳ do Sở GDĐT quy định.

- Điểm số: Hiệu trưởng theo dõi việc thực hiện kiểm tra tại đơn vị đúng quy định, điểm số kiểm tra phù hợp với trình độ học sinh.

- Hồ sơ, sổ sách điện tử về kiểm tra: thực hiện theo quy định của Sở GDĐT.

II. ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC

1. Thực hiện chương trình chủ động, linh hoạt và xây dựng các chủ đề dạy học

Sở GDĐT đã tập huấn đến lãnh đạo các trường THPT, các Phòng GDĐT quận, huyện và đến Tổ trưởng, mạng lưới chuyên môn các bộ môn về việc thực hiện chương trình chủ động, linh hoạt và xây dựng các chủ đề dạy học. Các đơn vị đã triển khai thực hiện chủ động, linh hoạt chương trình theo nội dung công văn số 3202/GDĐT-TrH ngày 11 tháng 9 năm 2014 của Sở GDĐT.

Hoạt động này đã bắt đầu được triển khai ở nhiều trường trung học, tạo sự chủ động cho GV và hứng thú cho HS. Tuy nhiên, hoạt động vẫn chưa được thực hiện đều khắp giữa các trường, các bộ môn.

*** Định hướng chỉ đạo thực hiện**

- Việc thực hiện chương trình chủ động, linh hoạt và xây dựng chủ đề dạy học cần đảm bảo chuẩn kiến thức, kỹ năng của chương trình theo quy định.

- Trường THCS khi thực hiện các điều chỉnh chương trình theo hướng chủ động, linh hoạt và xây dựng các chủ đề dạy học cần có kế hoạch chi tiết báo cáo Phòng GDĐT và được chấp thuận trước khi thực hiện. Phòng GDĐT có báo cáo tổng hợp việc thực hiện tại quận, huyện cho Phòng GDTrH mỗi cuối học kỳ.

- Tổ bộ môn trường THPT khi thực hiện các điều chỉnh chương trình theo hướng chủ động, linh hoạt và xây dựng các chủ đề dạy học cần có kế hoạch chi tiết báo cáo Hiệu trưởng, chuyên viên bộ môn Phòng GDTrH học Sở GDĐT và được chấp thuận trước khi thực hiện. Hiệu trưởng có báo cáo tổng hợp việc thực hiện tại nhà trường cho Phòng GDTrH mỗi cuối học kỳ.

- Khi thực hiện chủ động, linh hoạt chương trình và xây dựng các chủ đề dạy học, cần chú trọng việc phát triển năng lực vận dụng thực tiễn của học sinh.

2. Triển khai các hoạt động đổi mới phương pháp dạy học

Sở GDĐT đã tập huấn đến lãnh đạo các trường THPT và các Phòng GDĐT quận, huyện về các phương pháp dạy học tích cực. Các đơn vị cũng đã triển khai thực hiện 3 phương pháp dạy học tích cực: phương pháp dạy học “Bàn tay nặn bột”, phương pháp dạy học theo dự án, phương pháp nghiên cứu khoa học trong HS trung học theo nội dung công văn số 3202/GDĐT-TrH ngày 11 tháng 9 năm 2014 của Sở GDĐT.

Việc triển khai các phương pháp dạy học tích cực chính là sự chuẩn bị cho việc đổi mới phương pháp dạy học theo chương trình và sách giáo khoa mới từ sau 2018 theo định hướng thực tiễn và phát triển năng lực HS.

Các phương pháp dạy học tích cực này đã được triển khai ở nhiều trường trung học, phát huy được tính tích cực, chủ động trong học tập của HS.

Các đơn vị cũng đã tham gia Cuộc thi khoa học kỹ thuật dành cho HS trung học và Cuộc thi GV dạy học theo chủ đề tích hợp, HS vận dụng kiến thức liên môn để giải quyết những vấn đề trong thực tiễn cuộc sống do Sở GDĐT và Bộ GDĐT tổ chức.

Tuy nhiên, các hoạt động này chưa được triển khai rộng khắp tại các đơn vị. Các phương pháp dạy học tích cực chỉ mới được triển khai tại một số bộ môn trong một số nhà trường. Việc tham gia các cuộc thi chuyên môn của Sở GDĐT và Bộ GDĐT cũng còn hạn hẹp.

- + Triển khai cuộc thi về ý tưởng khoa học.
- + Triển khai thực hiện các đề tài có ý tưởng giá trị và khả thi. Chú ý việc thực hiện chủ yếu là từ HS, không nghĩ thay và làm thay cho HS.
- + Chọn lựa các đề tài thực hiện đạt yêu cầu đề dự thi.

Triển khai hoạt động GV dạy học theo chủ đề tích hợp, HS vận dụng kiến thức liên môn để giải quyết các tình huống thực tiễn:

Chú ý khi GV thực hiện dạy học tích hợp và HS vận dụng kiến thức liên môn để giải quyết các tình huống thực tiễn:

- Chủ đề dạy tích hợp, học liên môn phải gắn với việc giải quyết một vấn đề của thực tiễn cuộc sống.
- Chủ đề dạy học tích hợp cần xác định rõ mức độ thực hiện: 1/- Chủ đề lồng ghép đơn môn; 2/- Chủ đề tích hợp đơn môn; 3/- Chủ đề tích hợp đa môn.

III. TRIỂN KHAI CÁC HOẠT ĐỘNG TRỌNG TÂM

1. Xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao

Ngoài các trường trung học thuộc hệ thống trường đại học, hệ thống trường THPT của thành phố có 9 trường chuyên và trường có lớp chuyên với số lượng HS nhận vào mỗi năm học khoảng 1200 HS, số lượng HS chuyên của các trường này mỗi năm khoảng 3000 HS chuyên.

Tuy nhiên, hoạt động đào tạo tại các trường, lớp chuyên của TP hiện nay còn nhiều tồn tại: đầu ra đạt giải của các kỳ thi HS giỏi còn thấp; lúng túng trong đào tạo, cả về nội dung và phương pháp; chi phí đầu tư cao nhưng hiệu quả thấp; số HS chuyên tham gia và có giải trong các cuộc thi khoa học kỹ thuật, vận dụng kiến thức liên môn, ... còn rất thấp, chủ yếu đặt mục tiêu cho kỳ thi vào đại học...

*** Định hướng chỉ đạo thực hiện**

- Sắp xếp lại quy mô đào tạo các trường chuyên, trường có lớp chuyên.
- Xây dựng lại các nội dung, hình thức đào tạo, bồi dưỡng mũi nhọn.
- Xây dựng lại các phương thức đào tạo HS chuyên.
- Sử dụng có hiệu quả nguồn kinh phí đào tạo.
- Đổi mới việc tuyển chọn HS chuyên, HS tham gia đội tuyển.

2. Triển khai đổi mới kiểm tra, đánh giá

*** Nguyên tắc:** Đánh giá năng lực HS theo quá trình và theo kết quả.

*** Định hướng chỉ đạo thực hiện:** Đa dạng hoá các nội dung và hình thức kiểm tra, đánh giá.

- Bài kiểm tra trên lớp : tăng dần các dạng câu hỏi vận dụng, câu hỏi liên hệ với việc giải quyết những vấn đề của thực tiễn cuộc sống.

Tham khảo nội dung bài khảo sát lớp 7, khảo sát tuyển sinh vào lớp 6 Trần Đại Nghĩa.

- Tăng cường kiểm tra, đánh giá qua các hình thức thuyết trình, thực hành thí nghiệm, dụng cụ thí nghiệm tự làm, sản phẩm ứng dụng kiến thức lý thuyết...

- Mở rộng đánh giá qua các hoạt động trong và ngoài nhà trường khi thực hiện phương pháp dạy học “Bàn tay nặn bột”, dạy học theo dự án, nghiên cứu khoa học, bài vận dụng kiến thức liên môn trong giải quyết tình huống thực tiễn, các hội thi chuyên môn (Hội khoẻ Phù Đổng, Robotacon, Văn hay chữ tốt, Hội thi đọc sách, Khéo tay kỹ thuật, Sáng tác ảnh, Đầu bếp trẻ, Nét vẽ xanh, Giải Lê Quý Đôn trên báo Khăn Quàng đỏ, Thi máy tính cầm tay, Violympic, IOE...).

- Tăng dần câu hỏi vận dụng, câu hỏi giải quyết tình huống trong bài kiểm tra học kỳ.

- Phòng GDĐT ra đề kiểm tra học kỳ THCS.

- Đổi mới đề tuyển sinh 10 ở cả các môn Văn, Toán, Ngoại ngữ.

- Đề HS giỏi THCS, THPT: tăng các câu hỏi vận dụng thực tiễn.

- Tổ chức thi HS giỏi THCS: thêm môn thi mới Kiến thức tổng hợp thực tiễn.

- Tổ chức thi HSG THPT: thay đổi quy định số lượng HS tham dự.

- Tiếp tục tổ chức Olympic tháng 4 TP.HCM cho HS khối 10, 11. Có định hướng mở rộng dần quy mô tổ chức.

- Các đơn vị đăng ký tham gia các cuộc thi qua trang mạng của Sở GDĐT, không giải quyết các trường hợp trễ hạn đăng ký.

- Khi dự giờ GV thực hiện các tiết dạy bài học, chủ đề dạy học, có thể sử dụng “Phiếu ghi nhận, đánh giá bài dạy, chủ đề dạy học bậc trung học” đã được Sở GDĐT phổ biến từ năm học 2014-2015.

3. Đổi mới giáo dục nghề phổ thông bậc trung học, góp phần giáo dục hướng nghiệp

*** Thế mạnh và các mặt hoạt động đã làm được**

TP.HCM hiện có:

- Một hệ thống các Trung tâm Kỹ thuật Tổng hợp Hướng nghiệp (KTTHHN) phủ gần kín các quận, huyện với cơ sở vật chất, nguồn nhân lực, chương trình hoạt động và kinh nghiệm tổ chức tốt.

- Đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên các bộ môn văn hóa, kỹ thuật, nghề phổ thông phong phú, đa dạng, nhiệt tình, giàu kinh nghiệm từ Sở GDĐT đến Phòng GDĐT và nhà trường.

- Hệ thống các trường đại học, cao đẳng, chuyên nghiệp và dạy nghề đông đảo, đa dạng và năng động.

- Hệ thống các cơ sở sản xuất, kinh doanh phong phú, sẵn sàng tham gia đào tạo và tiếp nhận lực lượng học sinh học nghề.

- Hệ thống nghề phổ thông phong phú được đào tạo trong nhà trường phổ thông.

Hàng năm, số lượng học sinh thi nghề phổ thông rất lớn. Năm 2015, số học sinh thi nghề phổ thông tại TP.HCM là hơn 130 ngàn học sinh (THCS hơn 80 ngàn và THPT hơn 50 ngàn).

Chương trình nghề phổ thông đã đem đến cho học sinh một định hướng nghề nghiệp và một lượng kiến thức, kỹ năng nhất định.

Ngành giáo dục thành phố đã tổ chức được nhiều cuộc thi phong trào kết hợp với việc học nghề phổ thông, tạo ra các sân chơi cho học sinh thể hiện năng lực, sở thích và kết quả học tập, tạo ra nhiều sản phẩm trong học tập. Các cuộc thi Khéo tay kỹ thuật, Đầu bếp trẻ, Sáng tác ảnh..., được học sinh tham gia hưởng ứng khá sôi nổi.

*** Một số mặt tồn tại của hoạt động nghề phổ thông hiện nay**

- Các nghề phổ thông được tổ chức dạy học trong trường phổ thông chưa phong phú, đa dạng, chưa bao quát được các mặt mạnh và phổ biến của thành phố, còn lệ thuộc vào điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị hạn chế của nhà trường và các Trung tâm KTTHN. Nhiều học sinh chưa được tư vấn, hướng dẫn chọn nghề phù hợp, thậm chí bị áp đặt vào việc học một số nghề phổ thông hạn hẹp.

- Trình độ chuyên môn về nghề của nhiều giáo viên còn hạn chế nên chưa tạo được sức hấp dẫn và sự tin tưởng cho học sinh. Việc giảng dạy còn nặng về lý thuyết, ít thực tế, thực hành, chưa gắn kết được với thực tiễn sinh động trong xã hội.

- Học sinh chưa tiếp cận được với các hoạt động nghề liên quan trong cuộc sống, chưa tạo ra các sản phẩm cụ thể có giá trị thực tiễn khi tham gia học tập, thực hành nghề. Động cơ học tập của nhiều học sinh chưa rõ ràng, nặng về việc tìm điểm ưu tiên khuyến khích trong thi tốt nghiệp, tuyển sinh.

- Giáo dục nghề phổ thông trong nhà trường chưa gắn kết được với các trường cao đẳng, đại học, chuyên nghiệp có đào tạo nghề, với các đơn vị sản xuất, kinh doanh trong xã hội nên việc giáo dục nghề phổ thông còn hàn lâm, nặng lý thuyết, xa rời thực tiễn, hiệu quả thấp.

Nhìn chung, tác dụng giáo dục hướng nghiệp của giáo dục nghề phổ thông còn thấp và chưa tạo được sự yên tâm, tin tưởng của xã hội.

*** Định hướng chỉ đạo thực hiện**

- Các nghề phổ thông phải **sát với thực tiễn lao động, sản xuất tại TP.HCM**, giúp học sinh trải nghiệm được các nghề phổ thông gắn gũi với cuộc sống xung quanh và chọn lựa được các ngành nghề phù hợp sau khi rời trường phổ thông.

- Việc tổ chức dạy học nghề phổ thông phải giúp học sinh **trải nghiệm được các hoạt động nghề thực tế**, cụ thể đang diễn ra trong cuộc sống, có các sản phẩm nghề cụ thể, thiết thực nhằm định hướng được nghề nghiệp phù hợp với năng lực, sở thích bản thân và nhu cầu của xã hội.

- Huy động được thế mạnh tổng hợp về kinh tế, khoa học kỹ thuật và giáo dục của TP.HCM, **tạo được sự hỗ trợ, phối hợp** của các trường cao đẳng, đại học, chuyên nghiệp và các đơn vị kinh tế, xã hội trong hoạt động giáo dục nghề phổ thông.

*** Biện pháp thực hiện:**

Các đơn vị chọn lựa ít nhất một môn nghề phổ thông đang được thực hiện tại đơn vị để soạn thảo lại nội dung chương trình và cách thức tổ chức thực hiện theo định hướng đổi mới như sau:

- Về nội dung chương trình:

Chương trình cần được soạn thảo, hiệu chỉnh lại theo hướng cụ thể, thực tiễn nhằm giúp học sinh có những kỹ năng nghề thực tế, ứng dụng được vào cuộc sống, tạo ra được sản phẩm có giá trị thực tế.

+ Bổ sung nội dung cho một số nghề phổ thông:

Nấu ăn: nấu bếp, dinh dưỡng và quản trị bếp.

Nhiếp ảnh: nhiếp ảnh, điện ảnh, xử lý ảnh và hoạt hình.

Tin học văn phòng: tin học văn phòng và nghiệp vụ văn phòng.

Photoshop: đồ họa vi tính.

Điện dân dụng: Điện và điện tử dân dụng.

Cắt uốn tóc: cắt uốn tóc, thiết kế kiểu tóc và trang điểm.

+ Tích hợp và bổ sung nội dung một số nghề gần nhau:

Trồng trọt, làm vườn: trồng trọt và kỹ thuật trồng trọt hiện đại (trồng nấm, lai ghép cây, tạo hình trái, nuôi cấy mô...).

Chăn nuôi, nuôi cá: chăn nuôi và kỹ thuật chăn nuôi hiện đại (chăn nuôi, nuôi cá cảnh, lai tạo...).

Vẽ kỹ thuật, vẽ kiến trúc, vẽ autocad: vẽ kỹ thuật và thiết kế kiến trúc, nhà ở.

Cắt may, thêu: may thêu, thiết kế thời trang, thẩm mỹ trang phục.

+ Xây dựng một số nghề phổ thông mới:

Tự động hóa ứng dụng: robot và tự động hóa trong cuộc sống.

Giáo dục kinh doanh: nguyên tắc tổ chức kinh doanh, đạo đức doanh nghiệp, ý tưởng kinh doanh, kế hoạch kinh doanh, tổ chức kinh doanh.

- Về cách thức tổ chức thực hiện:

Phối hợp với các trường cao đẳng, đại học, chuyên nghiệp có đào tạo nghề, các đơn vị sản xuất kinh doanh trong xã hội để xây dựng, điều chỉnh lại các chương trình nghề phổ thông; mời thỉnh giảng một số tiết thực hành, chuyên sâu; nhận hỗ trợ về cơ sở vật chất, trang thiết bị thực hành; tham quan thực tế, thực tập.

Tạo điều kiện để học sinh luyện tập, thực hành qua các bài tập thực tiễn, chế tạo sản phẩm, các bài kiểm tra định kỳ, kiểm tra cuối khóa; tham gia các hội thi phong trào (thi khéo tay kỹ thuật, đầu bếp trẻ, sáng tác ảnh...); hội thi tay nghề bậc phổ thông...

Nhận được công văn này, yêu cầu lãnh đạo các đơn vị có kế hoạch triển khai thực hiện./.

Nơi nhận :

- Như trên;
- Giám Đốc (để báo cáo);
- Lưu VP, GDTTH.

**KT.GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

(đã ký)

Nguyễn Văn Hiếu